

Biện pháp chỉ đạo tổ chức hoạt động trải nghiệm cho trẻ mẫu giáo ở các trường mầm non huyện Thủy Nguyên, thành phố Hải Phòng

Bùi Thị Hải Lý*

*Phó Hiệu trưởng Trường MN Mỹ Đông, Huyện Thủy Nguyên, TP. Hải Phòng

Received: 2/9/2023; Accepted: 14/9/2023; Published: 20/9/2023

Abstract: *Experiential activities have long played an important role in the comprehensive development of children in prechools. Currently, preschools in our country organize youth activities from a child-centered perspective. Experiential activities have great significance in creating opportunities to form children's abilities, qualities and social values that currently require independence, creativity, confidence, integration, which helps children know how to apply their existing knowledge and skills to solve problems. To conduct experiential activities for preschool children, preschool principals need to have measures to direct teachers to organize activities from a child-centered perspective.*

Keywords: *Directional measures, experiential activities, preschool children, preschools*

I. Mở đầu

Hoạt động trải nghiệm (HĐTN) từ lâu có vai trò quan trọng phát triển toàn diện cho trẻ ở trường MN. Nhiều công trình nghiên cứu ở nước ngoài và nước ta khẳng định giáo dục thông qua HĐTN là PPGD ưu việt, giúp phát huy tối đa tính tích cực của trẻ trong GD ở trường MN. Hiện nay các trường MN ở nước ta tổ chức HĐTN theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm (LTLTT). Điều đó có nghĩa HĐGD phải hướng vào trẻ, phát triển bản thân trẻ phát huy tính tích cực, nhận thức của trẻ. Trẻ MN có nhiều cách tiếp cận để nhận thức thế giới khác nhau, song nhận thức thông qua trải nghiệm được coi là một trong những con đường ngắn nhất và hiệu quả nhất. Chính hoạt động thực tiễn này, giúp trẻ được trực tiếp tác động vào đối tượng, làm đối tượng bộc lộ hết đặc điểm thuộc tính cách rõ nét của trẻ. Bên cạnh đó HĐTN còn có ý nghĩa to lớn tạo điều kiện cơ hội để hình thành cho trẻ những năng lực, phẩm chất và giá trị xã hội mà hiện nay đang đòi hỏi tính độc lập, sáng tạo, tự tin, hòa nhập của trẻ, giúp trẻ biết vận dụng tổng hợp kiến thức, kỹ năng đã có để giải quyết các vấn đề. Việc tham gia HĐTN giúp trẻ gắn gũi với thiên nhiên, qua đó khơi gợi trẻ hứng thú và sự sẵn sàng khám phá, sự tôn trọng và thiện cảm với cơ thể sống, ý thức gìn, bảo vệ môi trường.

Chương trình GDMN sau sửa đổi bổ sung theo Thông tư số 28/2016/TT-BGDĐT ngày 30/12/2016 cũng nhấn mạnh về yêu cầu phương pháp GDMN: Đối với giáo dục Mẫu giáo PPGD phải tạo điều kiện

cho trẻ được trải nghiệm, tìm tòi, khám phá môi trường xung quanh dưới nhiều hình thức đa dạng đáp ứng nhu cầu, hứng thú của trẻ theo phương châm “chơi mà học, học bằng chơi”. Vì vậy quản lý HĐTN trong trường MN có ý nghĩa quan trọng giúp cho cơ sở GDMN triển khai tốt các HĐTN cho trẻ MN.

2. Một số biện pháp chỉ đạo tổ chức HĐTN cho trẻ mẫu giáo trong trường MN huyện Thủy Nguyên, TP Hải Phòng

2.1. Nâng cao sự chỉ đạo và chú trọng bồi dưỡng chuyên môn cho đội ngũ giáo viên.

* **Mục tiêu của biện pháp:** Biện pháp này rất cần thiết vì sự chỉ đạo và bồi dưỡng chuyên môn đặc biệt là bồi dưỡng XDKH là một trong các nhiệm vụ của GV, CBQL trong tổ chức các HĐTN cho trẻ ở trường MN. Kế hoạch được ví như chìa khóa mở đường đi đến mục đích. Kế hoạch có tầm quan trọng đặc biệt, nó như kim chỉ nam, có tác dụng chỉ đạo, chỉ đường cho hoạt động thực hiện theo một con đường đã định sẵn. Vì vậy, xây dựng được kế hoạch coi như đã thành công được một nửa công việc tổ chức cho trẻ HĐTN cho trẻ của GV.

* **Nội dung và cách thực hiện:** Nhà trường tiến hành XDKH GV các nội dung sau.

a. Công tác tự học, tự bồi dưỡng chuyên môn, công tác chỉ đạo.

Động viên, khuyến khích GVMN tự học tập, nghiên cứu văn bản chỉ đạo các cấp, tham khảo tài liệu, để nắm vững nội dung phương pháp, cách xây dựng kế hoạch, cách tổ chức các hoạt động thực

hành, trải nghiệm, tìm tòi sáng tạo các hình thức tổ chức sao cho phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý, khả năng nhận thức của từng độ tuổi và đạt được mục tiêu giáo dục đề ra. Bồi dưỡng đội ngũ GV XDKH, phương pháp tổ chức HĐTN với môi trường tự nhiên và công tác tham mưu với lãnh đạo địa phương, ban giám hiệu nhà trường, phối kết hợp với phụ huynh học sinh...; XDKH triển khai đến toàn thể GV trong nhà trường, hướng dẫn GV thực hiện tốt kế hoạch đã triển khai.

Chỉ đạo điểm ở các khối - lớp, mỗi khối chọn ra một lớp làm điểm, chỉ đạo GV sưu tầm các nguyên vật liệu, phế liệu sẵn có ở địa phương và làm thêm các loại đồ dùng đồ chơi tự tạo phục vụ cho các hoạt động thực hành trải nghiệm, tìm hiểu thêm về các hiện tượng tự nhiên, các thí nghiệm khoa học, trò chơi.....để làm phong phú và đa dạng HĐTN của trẻ. Hàng tháng kiểm tra đánh giá xếp loại kết quả thực hiện của GV.

b. Chú trọng bồi dưỡng chuyên môn cho đội ngũ giáo viên.

* **Bồi dưỡng lý thuyết:** Vào đầu tháng tám hàng năm trước khi vào thực hiện chương trình. Nhà trường tổ chức cho GV tham gia vào các lớp học bồi dưỡng chuyên môn do trường tổ chức với hình thức tổ chức theo khối lớp nhằm mục đích đi sâu vào mục tiêu, yêu cầu, nội dung, phương pháp của từng độ tuổi.

* **Hướng dẫn và chỉ đạo giáo viên XDKH.** Để GV XDKH cho trẻ hoạt động thực hành, trải nghiệm phù hợp với từng độ tuổi, từng lớp, học sinh cá biệt, đầu năm học tôi yêu cầu GV khảo sát tình hình thực tế của lớp mình về: Kiến thức, năng lực quan sát, phân tích, suy luận, nắm được đặc điểm của từng trẻ... bên cạnh đó còn khảo sát về cơ sở vật chất, đồ dùng phục vụ cho hoạt động thực hành, trải nghiệm để có kế hoạch bổ sung. Khi lên kế hoạch phải dựa vào khả năng đặc điểm từng lứa tuổi, từng giai đoạn để đưa ra các đề tài cho phù hợp. Đầu năm thực hiện những hoạt động với các đề tài dễ, quen thuộc đối với trẻ dần dần tăng độ khó, đi vào tìm hiểu sâu, kỹ hơn các đề tài thực hành mang tính khoa học khó hơn như làm các thí nghiệm, thăm quan dã ngoại ngoài nhà trường...

Chỉ đạo GV XDKH HĐTN theo các bước sau:

Bước 1: Căn cứ vào kế hoạch năm học của từng tháng, từng chủ đề tuần chúng tôi lựa chọn xây dựng tổ chức các tiết HĐTN với hình thức khác nhau sao cho phù hợp với từng đối tượng trẻ.

Bước 2: Xác định mục tiêu, chuẩn bị cơ sở vật

chất, tổ chức cho trẻ tham gia trải nghiệm an toàn hiệu quả.

Bước 3: Đánh giá: Sau khi tổ chức hoạt động chúng tôi đánh giá những mặt làm được, chưa làm được trong mỗi tiết trải nghiệm, nguyên nhân chưa làm được và hiệu quả ở mức độ nào để từ đó điều chỉnh rút kinh nghiệm và tìm ra giải pháp cho chủ đề tiếp theo.

* **Bồi dưỡng qua thực hành:** Song song với bồi dưỡng lý thuyết là tổ chức xây dựng các tiết mẫu với từng độ tuổi, cho GV dự giờ rút kinh nghiệm.

2.2. Xây dựng môi trường cho trẻ tích cực trải nghiệm trong trường, lớp MN theo quan điểm LTLTT.

* **Mục tiêu biện pháp:** Biện pháp này rất quan trọng vì xây dựng môi trường trong trường, lớp học cho trẻ hoạt động là một khâu quan trọng trong chương trình GDMN theo quan điểm giáo dục lấy trẻ làm trung tâm. Đây là một biện pháp không thể thiếu để tạo môi trường cho trẻ trải nghiệm tích cực, việc xây dựng môi trường lớp học theo hướng mở, cung cấp đồ dùng đồ chơi theo chủ đề phong phú và có đầy đủ nguyên vật liệu mở giúp trẻ hoạt động tích cực.

* **Nội dung và cách thực hiện:** Ngay từ đầu năm học, căn cứ vào kế hoạch chỉ đạo của phòng giáo dục với cương vị là một hiệu phó tôi đã XDKH chỉ đạo giáo viên đồng thời cùng giáo viên trong nhóm tham gia thực hiện xây dựng môi trường trong và ngoài lớp học đa dạng gần gũi với cuộc sống thực của trẻ sẽ giúp trẻ mạnh dạn tự tin đồng thời học tập, lĩnh hội, tiếp thu kiến thức được nhanh hơn góp phần củng cố, khắc sâu các thói quen mà trẻ đã có và các thói quen mới cụ thể:

Môi trường trong lớp: Khi xây dựng góc chơi, ưu tiên khuyến khích các đồ dùng và tranh ảnh của trẻ tự làm, khuyến khích trẻ tham gia cùng cô. Trang trí hình ảnh nhẹ nhàng, màu sắc đẹp khuyến khích sản phẩm của trẻ tự làm. Hình ảnh chỉ dẫn phải theo nội dung góc chơi, các hình ảnh được treo ở vị trí thuận tiện dễ cất, dễ lấy và mang tính gợi mở giúp trẻ tự duy khi thực hiện. Đồ dùng, đồ chơi, nguyên vật liệu trong từng góc được sắp xếp phải dễ thấy, dễ lấy, dễ lựa chọn.

Môi trường ngoài lớp: Đối với khu ngoài lớp học GV lựa chọn làm, sắp xếp các loại đồ chơi theo khu cho phù hợp.

Ngoài ra ở khu vực sân chơi đã dùng sơn, màu vẽ các sơ đồ vận động cho trẻ. Việc xây dựng môi trường lớp học giúp trẻ mạnh dạn tự tin tích cực tham gia các HĐTN. Giáo viên luôn yêu thương trẻ, mạnh

dạn tổ chức và xây dựng được nhiều môi trường lớp học đa dạng phong phú.

2.3. Lựa chọn và tổ chức các HĐTN có hiệu quả

* **Mục tiêu biện pháp:** Biện pháp này nhằm tạo cho các trẻ niềm hứng thú tìm tòi, khám phá thế giới xung quanh. Biết thể hiện cảm xúc, những kỹ năng xử lý giúp trẻ mạnh dạn trong giao tiếp, quản lý, GV nhận biết tính cách, sở trường của từng trẻ để điều chỉnh phù hợp trong quá trình dạy học.

* **Nội dung và cách thực hiện**

Khi tổ chức hoạt động cần căn cứ vào mục tiêu kiến thức cần đạt ở từng độ tuổi và nội dung bài dạy trong kế hoạch ở từng tuần của tháng từ đó xác định các đồ dùng, địa điểm, nơi tổ chức, hình thức tổ chức hoạt động, sự hỗ trợ phối kết hợp từ phụ huynh và giáo viên đứng lớp cùng trong việc tổ chức hoạt động đó sao cho phù hợp với điều kiện thực tế, với trẻ, giáo viên dạy và phụ huynh.

Tổ chức HĐTN chính. Ở hoạt động này chủ yếu là HĐTN thăm quan, dã ngoại Căn cứ vào kế hoạch phối hợp với Ban đại diện cha mẹ học sinh, trong thời gian qua nhà trường tổ chức cho trẻ: thăm Đình Chùa của địa phương Mỹ Đồng, thăm Nữ đoàn Đặc công Hải quân 126, thăm cánh đồng lúa. Để có được các hoạt động này thì phải XDKH riêng, thống nhất nội dung, địa điểm, hình thức tổ chức với phụ huynh. Công tác chuẩn bị phải chú ý thực sự chu đáo về trang phục, phương tiện để đảm bảo an toàn tuyệt đối cho trẻ.

Tổ chức HĐTN lồng ghép trong các giờ học, giờ chơi: giờ hoạt động có chủ đích. Dựa trên lĩnh vực các môn học, căn cứ vào các hiện tượng, sự kiện tự nhiên, xã hội và con người,...phù hợp với đặc điểm của địa phương ta có thể lồng ghép lựa chọn HĐTN cho phù hợp và có hiệu quả.

Lồng ghép HĐTN trong các giờ chơi các bé thực sự được thỏa mãn với nhu cầu khám phá, được chơi theo hứng thú, được đóng vai tham gia vào cuộc sống thu nhỏ của người lớn. Đặc biệt khi tổ chức HĐTN GV và phụ huynh tham gia hoạt động phải có những hành vi mẫu mực từ chính bản thân. Giáo viên luôn tạo bầu không khí ổn định thân thiện cởi mở, tôn trọng trẻ. Tạo cơ hội cho trẻ được bộc lộ những suy nghĩ tâm tự nguyện vọng của bản thân trẻ.

2.4. Chỉ đạo GV làm tốt công tác tuyên truyền và phối kết hợp với phụ huynh tổ chức hoạt động thực hành trải nghiệm cho trẻ mẫu giáo.

* **Mục tiêu của biện pháp:** Biện pháp này rất cần thiết nhằm tạo mối quan hệ mật thiết trong hoạt động CS&GD trẻ ở trường MN.

* **Nội dung và cách thực hiện:** Thông qua buổi

họp phụ huynh toàn trường đầu năm nhà trường thông báo các HĐTN lớn tổ chức bằng hình thức lễ hội. Trước khi tổ chức các hoạt động thông qua trang facebook, Fanpage, bảng tin của trường, bản tin các lớp, đài phát thanh trường, Zalo của lớp, tin nhắn điện tử của trường để đăng « Thư ngỏ », thời gian tổ chức, địa điểm tổ chức, hình thức tổ chức để phụ huynh nắm bắt và phối hợp tham gia; Ngoài ra nhà trường còn chỉ đạo các lớp vận động Cha mẹ học sinh tham gia xây dựng CSVC. Huy động phụ huynh tham gia cải tạo sân vườn, sơn sửa các đồ dùng, đồ chơi ở các khu vực trải nghiệm ngoài sân trường, giúp cô giáo cải tạo lại góc thiên nhiên, ủng hộ các chậu cây xanh,... để tạo môi trường trải nghiệm khám phá thiên nhiên tốt nhất cho trẻ.

Đối với các HĐTN cần tối nguyên liệu phế thải, các đồ dùng để trẻ trực tiếp trải nghiệm GV huy động phụ huynh mang tới ủng hộ. Nhà trường đẩy mạnh tuyên truyền kết hợp với phụ huynh tại lớp giúp GV và phụ huynh hiểu nhau hơn, từ đó giúp GV thuận lợi trong hoạt động CS&GD trẻ. Phụ huynh cũng yên tâm hơn khi nhà trường tổ chức các buổi thăm quan trải nghiệm. GV phối hợp với phụ huynh là việc làm rất cần thiết tạo cho trẻ một môi trường an toàn về sức khỏe, tâm lý và thân thể.

3. Kết luận

Các biện pháp đưa ra giúp CBQL có các biện pháp chỉ đạo tốt hơn trong việc tổ chức HĐTN cho trẻ trong trường học. Các biện pháp đưa ra có sự chỉ đạo thống nhất từ ban giám hiệu nhà trường cho tới cán bộ giáo viên từ đó nâng cao được chất lượng GV trong việc tổ chức các HĐTN cho trẻ mẫu giáo trong trường MN.

Kết quả nghiên cứu đề tài đã và đang áp dụng tại đơn vị trường MN Mỹ Đồng đã thu được kết quả tốt. Các biện pháp này cũng có thể áp dụng với tất cả các trường MN trong huyện Thủy Nguyên, được các lớp giáo viên, phụ huynh cùng kết hợp tham gia, thực hiện đạt chất lượng giáo dục cao trong nhà trường MN trên địa bàn.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Thông tư 32/TT/BGDĐT về ban hành chương trình GDPT*. Hà Nội
2. Bùi Thị Lan - Trường MN Nghĩa Đô- Hà Nội: Kinh nghiệm “*Một số biện pháp nâng cao chất lượng tổ chức HĐTN cho trẻ 5-6 tuổi trong trường MN*” Hà Nội.
3. Trương Thị Hiền- Lê Thị Hoà. Giáo án “*Tổ chức các HĐTN cho trẻ MN*”- NXB Giáo dục Việt Nam. Hà Nội